

El Pedró

Folgueroles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Plaça de Mossèn Cinto Verdaguer
Emplaçament Al bell mig del nucli antic, a l'extrem de llevant de la plaça, davant de l'església parroquial de Santa Maria
Alçada: 552 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 41.93871
Longitud: 2.31902
UTM Est (X): 443549
UTM Nord (Y): 4643196

Classificació

Número de fitxa 08083 - 48
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Element urbà
Estil / època: Contemporani Modernisme
Segle XX
Any 1908
Autoria de l'element: Josep Maria Pericas Morros
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL-AEA nº 12505-I. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació: dc., 30/06/2021 - 12:00
Número inventari IPA 22810
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública

Titular: Ajuntament de Folgueroles

Fitxes associades:

[Casa Museu Verdaguer](#)

[Conjunt del nucli antic de Folgueroles](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa: dt., 11/01/2022 - 12:45

Descripció

Monument commemoratiu en homenatge al poeta Jacint Verdaguer i Santaló, fill il·lustre de Folgueroles, bastit amb carreus de pedra de la zona (gres) ben escairats. Està format per un basament troncopiramidal amb la part posterior arrodonida, damunt del qual s'assenta un pinacle rematat amb decoració figurativa i floral. Aquest pinacle està ornamentat amb una sanefa decorada amb motius florals i vegetals, disposada en els laterals i la part posterior del mateix. A la part superior hi ha les imatges esculpides del Sagrat Cor, la Verge de Montserrat, Santa Eulàlia i Sant Francesc, representades amb túniques i assentades damunt de petites peanyes. Coronant l'estructura hi ha una roseta ornamentada de quatre cares. En un dels laterals hi ha un carreu gravat amb la següent inscripció "ERIGIT A INICIATIVA DE "CATALUNYA VELLA" DE LA CIUTAT DE VICH", mentre que a l'altre lateral hi ha gravat "INAUGURAT EL DIA 8 DE MAIG DE 1908". La cara frontal del monòlit està formada per un cos disposat a mode d'estela, que es separa del pinacle a partir de mitja alçada. Està decorat amb un medalló de marbre amb l'efígie del poeta, el monograma de Jesucrist "IHS" en tres llengües diferents i la següent inscripció: "El poeta M. Jacinto Verdaguer y Santaló nasqué en aquest poble al 17 de Maig del any de N+S 1845". Tant el monograma com la inscripció presenten les lletres daurades. Sota de la inscripció hi ha un escut de Catalunya. El monument està flanquejat per cinc pilars de pedra amb decoració estriada, situats a l'alçada de la sanefa ornamentada del pinacle i units amb baranes de ferro forjat.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'element: el pedró de Mossèn Cinto, monument a Mossèn Cinto Verdaguer.

Història

La construcció d'un monument commemoratiu dedicat a Jacint Verdaguer a Folgueroles, la seva població natal, s'inicia l'any 1904 per iniciativa de l'associació Catalunya Vella, una entitat vigatana de caire catalanista vinculada als cercles eclesiàstics. El projecte fou encarregat a l'arquitecte Josep Maria Pericas i Morros i la primera pedra fou col·locada i beneïda el 5 d'abril de l'any 1908. La pedra utilitzada per a la seva construcció (gres de Folgueroles) fou extreta de la pedrera de l'Arumí i cedida pel seu propietari, Joan Casarramona. Els picapedrers de Folgueroles van treballar en la seva construcció de forma gratuïta. Tant les imatges religioses com el medalló de marbre foren esculpits al taller de Barcelona de l'escultor Joan Carreras, mentre que la inscripció del frontal i els monogrames de Jesucrist són obra de l'escultor Ramon Baltús de Vic (el daurat de les mateixes anà a càrrec del pintor de Vic Ramon Torrents). Finalment, el pedró de Mossèn Cinto fou inaugurat el 8 de maig de l'any 1908, coincidint amb la celebració del cinquantenari dels Jocs Florals de Barcelona. Fou un acte multitudinari al que assistiren nombroses personalitats del món de les lletres i de la cultura catalanes, així com representants polítics i religiosos, al marge de bona part de la població folguerolenca i, per extensió, de la comarca.

El relleu amb les quatre barres situat a sota de la inscripció del frontal fou restituint l'any 1994 a partir de fotografies i a instància del Patronat de la Casa Museu Verdaguer. Pel que sembla, probablement entre els anys 1923 i 1930 (dictadura de Primo de Rivera), havia estat mutilat.

Bibliografia

ALEMANY I CHAVARRIA, Cristina (2007). *Fotografia històrica de Vic. Josep Ylla i Cassany, 1885-1955*. Vic: Col·legi de Sant Miquel dels Sants, Diac, p. 85-87.

ARUMÍ, Pilar; AUTET, Lluís; BOVER, M. Àngels; HOMS, Maria; HOMS, Rosa; MOLIST, Bernat; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; SELLABONA, Cesca (2021). *Folgueroles, batecs d'un poble. Història gràfica del darrer segle*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 34, 143, 166-171.

El Pedró. Cent anys (1908-2008). Monument modernista que recorda el naixement de Verdaguer a Folgueroles. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, Fundació Jacint Verdaguer.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 155-156, 194-195, 281.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació A.04 i PAP.07.

PONCE I VIVET, Santi (1994). "Breu parlament sobre el pedró erigit en honor de Jacint Verdaguer el 8 de maig de 1908. Folgueroles, 15 de maig de 1994 (Can Dachs)". *La Falguera* n° 5, p. 13-15.

TORRENTS, Ricard (1992). *Ruta verdagueriana de Folgueroles*. Folgueroles: Amics de Verdaguer, Casa-Museu Verdaguer, p. 28.

ROVIRÓ, Xavier; PONCE, Santi; MORATÓ, David; ORRA, Ramon (2007). *Els picapedrers de Folgueroles*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 64, 180-181, 182-187.

Enllaços d'interès:

<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=11211>

<https://www.verdaguer.cat/descobreix/el-poble/placa-verdaguer/pedro>

